

Novela zákona o státní službě

Novela zákona o státní službě přinese snížení byrokracie a modernější fungování úřadů nebo např. úspory v rozpočtu.

Cílem je, aby **moderní státní služba** byla **kvalitní a efektivní službou veřejnosti**, měla povahu moderního zaměstnání s menší byrokracií a vyšší schopností pružně reagovat na aktuální trendy a situace, včetně flexibilnějšího způsobu přijímání, managementu a odborného a osobního rozvoje státních zaměstnanců, ale také v případě nutnosti a v zákonem předvídaných situacích, například významných kázeňských prohrůšků, i propouštění.

Plníme tím závazek programového prohlášení vlády, že zjednodušíme strukturu státní správy. **Úřady díky tomu budou fungovat efektivněji, otevřeněji a kompetentněji.**

Koncepční vedení státní služby a její zásady

- **Sekce pro státní službu se přesune pod Úřad vlády, nejvyšší státní tajemník bude podřízený předsedovi vlády**, a ne ministři vnitra. Tím se mj. odstraní faktická podřízenost několika lidem najednou (premiér a ministr vnitra).

Méně papírování a snížení byrokracie

- **Vláda bude schvalovat pouze zásadní změny systemizace.** Naopak změny, které nemění celkový počet míst, bude schvalovat Ministerstvo vnitra, resp. po nabytí účinnosti novely Úřad vlády v dohodě s Ministerstvem financí.
- V rámci schválené roční systemizace bude možné dělat operativněji rozpočtově neutrální změny bez administrativně náročné vládní procedury. Reakce úřadů na aktuální personální potřeby tak bude pružnější.
- Zjednoduší a zrychlí se některé vnitřní procesy či organizační změny. Např. nebude nutné vést služební řízení v případech, které vyplývají automaticky ze zákona. Týkat se to bude mj. některých změn u služebního poměru (typicky mateřská nebo rodičovská dovolená, dočasná výpomoc jinému úřadu nebo útvaru na základě příkazu, zproštění výkonu služby při trestním stíhání jako překážka ve službě apod.).
- **Dojde k odstranění povinnosti provádět pravidelné služební hodnocení, které v jeho současném pojetí představuje pro úřady zbytečnou administrativní zátěž.** Zachová se povinné první služební hodnocení, které bude následovat po skončení nově zakotvovaného adaptačního procesu. Následná hodnocení se budou nadále provádět pouze na základě požadavku zaměstnance nebo z iniciativy představeného.
- Dojde k úpravě informačního systému o státní službě. Součástí bude i možnost doručovat písemnosti ve věcech služby služebním e-mailem místo papírově.

Zjednodušení administrativy a profesionalizace systému vzdělávání

- Proces vzdělávání státního zaměstnance i skládání úřednické zkoušky bude efektivnější a pružnější.
- **Obecná a zvláštní část úřednické zkoušky budou oddělené a bude možné je opakovat zvlášť.**
- Stanoví se parametry 4 druhů vzdělávání (vstupní, průběžné, vzdělávání představených a jazykové).
- Upravují se podmínky pro čerpání studijního volna.

Posílení nezávislosti státní správy

- Dojde ke zřízení **nezávislé služební komise** jmenované vládou. Ta bude rozhodovat u skupiny vysokých státních úředníků o námitkách proti služebnímu hodnocení a ve věcech porušení služební kázně.
- Komise bude složena z externistů mimo státní službu. To zaručí její nestrannost a nezájatost při posuzování námitek a kárných prohrěšků.
- Její činnost zabezpečí sekce pro státní službu stejně, jako dosud zabezpečovala činnost kárné komise II. stupně, která se novelou ruší.
- Novela posílí nezávislost státních tajemníků, které nově místo vlády **jmenuje a odvolává nejvyšší státní tajemník** po dohodě s příslušným ministrem.

Pružnější možnost přijímání zaměstnanců

- V případech, kdy je to žádoucí a přínosné, dojde k odstranění striktního požadavku vyžadovat vysokoškolské vzdělání vždy a všude. Novela tak umožní využít zkušenosti expertů z praxe.
- Zavádí se tak možnost výjimky ze vzdělání s tím, že minimální vzdělání bude maturitní.
- Roli tedy bude hrát nejenom vzdělání, ale i dosavadní praxe a pracovní zkušenosti daného uchazeče s cílem zajistit větší profesionalizaci státní služby.

Sdílení kapacit a odborníků, omezení resortismu

- Zpružní se překládání zaměstnanců na jiné pozice i v jiných resortech.
- **Na základě příkazu to bude nově možné až na 6 měsíců, a to v jakémkoli oboru služby i do vyšší platové třídy** (dosud to bylo možné jen na 60 dní).

Vyšší míra flexibility při trvalém přechodu mezi služebními úřady

- Zaměstnanec, který přejde do jiného úřadu, bude mít stanovenou 3měsíční osvědčovací (zkušební) dobu, během které je možné zařazení, jmenování či převedení zrušit a zařadit zaměstnance mimo výkon služby. **To zvýší ochotu úřadů meziresortní přechody umožňovat.**

Rychlejší a pružnější rozhodování

- Nová pravidla umožní pružnější zastupování představeného. **Zástupci vedoucího služebního úřadu a státního tajemníka je budou moci nově zastupovat v plném rozsahu.** To umožní rychlejší rozhodování, které dosud mohla brzdit např. pouhá fyzická nepřítomnost státního tajemníka.
- Zástupci budou určeni se souhlasem služebního orgánu, vždy bude jen jeden zástupce.

Dohoda o odchodu ze služby

- Pokud s tím bude souhlasit ministr, může se vyšší představený dohodnout se služebním orgánem na odchodu ze služby s kompenzací šestinásobku platu.
- **Změna usnadní dobrovolný a vzájemně dohodnutý odchod manažerů** v případě, že nebudou např. chtít spolupracovat s novým vedením.

Snazší vymáhání profesní a manažerské odpovědnosti u představených

- Představené bude za jasně stanovených pravidel možné **nově odvolat pro podprůměrný manažerský výkon** a po druhém napomenutí za porušení služební kázně během 12 měsíců.
- Možnost bránit se proti odvolání z pozice představeného k nadřízenému služebnímu orgánu zůstává zachována.

Zjednodušení kárného procesu

- Místo kárných komisí bude rozhodovat přímo služební orgán. Za méně závažné porušení služební kázně bude napomenutí, u závažného porušení ukončení služebního poměru, v případě zvlášť závažného porušení okamžité skončení služebního poměru. Zaměstnanec se proti rozhodnutím může bránit u nadřízeného služebního orgánu.

Úspory rozpočtu

- Prodlouží se doba, odkdy je právo na odbytné, a to z 3, 6 a 9 let na 5, 10 a 15 let.
- Zkrátí se doba zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů z 6 na 3 měsíce.